

Sygn. akt I CSK 4109/22

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z powództwa B. K.
przeciwko M. K.
o ochronę dób osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 września 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 15 października 2021 r., sygn. akt I ACa 687/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. przyznaje adwokat A. S. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Łodzi kwotę 4590 (cztery tysiące pięćset dziewięćdziesiąt) zł, powiększoną o podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Powódka B. K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 15 października 2021 r., zaskarżając ten wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne:

1) Czy sytuacja, w której Sąd I instancji oddalił wszelkie osobowe wnioski dowodowe strony inicjującej postępowanie, w tym także wniosek o przesłuchanie strony powodowej w sprawie o naruszenie dóbr osobistych, *a priori* zakładając ich

nieprzydatność dla rozstrzygnięcia sprawy, prowadzi do naruszenia zasady wynikającej z art. 6 k.c. w zakresie ciężaru dowodu (*onus probandi*) i *de facto* uniemożliwia stronie powodowej wykazanie faktów, z których wywodzi skutki prawne (art. 232 k.p.c.) i w konsekwencji, czy z uwagi na specyfikę sporu o naruszenie dóbr osobistych, tj. dóbr ściśle związanych z człowiekiem, obejmujących jego fizyczną i psychiczną integralność, indywidualność oraz wrażliwość dowód z przesłuchania strony powodowej, winien być oceniony jako istotny dla rozstrzygnięcia sprawy i wobec braku przeszkód winien być bezwzględnie przeprowadzony?

2) Czy wypowiedzenie się przez biegłego sądowego co do stanu zdrowia innego uczestnika postępowania, nie będącego uczestnikiem, którego dotyczy wydawana przez biegłego opinia stanowi o przekroczeniu przez biegłego sądowego jego uprawnień procesowych i tym samym stanowi naruszenie dóbr osobistych tego uczestnika, zwłaszcza w sytuacji, w której biegły sądowy odnosząc się do stanu zdrowia uczestnika postępowania używa w stosunku do niego określenia nie będącego pojęciem określającym jednostkę chorobową, a li tylko posługuje się pojęciem potocznym, pejoratywnym, powszechnie rozumianym za obelżywe?

3) Czy prawidłowe jest przyjęcie przez Sąd II instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu I instancji bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii z pominięciem podniesionych zarzutów, w sytuacji gdy zarzuty apelacji zmierzały przede wszystkim do wykazania, że Sąd meriti nie rozpoznał istoty sporu?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego:

z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Po pierwsze sformułowane przez powódkę zagadnienia nie mają charakteru uniwersalnego, o czym przekonuje ich szczegółowość i silne powiązanie z konkretnym stanem faktycznym, co oznacza, że znaczenie tych zagadnień nie wykracza poza niniejszą sprawę. W istocie skarżąca nie dąży do rozstrzygnięcia abstrakcyjnego problemu prawnego, ale weryfikacji trafności rozstrzygnięcia Sądu II instancji.

Po drugie, zarówno treść samych zagadnień prawnych, jak i zasadnicza część argumentacji skarżącej, zawarta we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wprost zmierza do zakwestionowania dokonanej przez Sąd Apelacyjny oceny dowodów oraz poczynionych na tej podstawie ustaleń faktycznych. Zawarty zaś w art. 398³ § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oraz zwiążanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji, polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów, również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z 15 października 2020 r., IV CSK 136/20).

Po trzecie, autor skargi kasacyjnej nie sporządził w sposób prawidłowy uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej w zakresie wszystkich trzech zagadnień. W skardze nie ma bowiem pogłębionego wyводу odnoszącego się do sygnalizowanych problemów prawnych, analizy doktryny i orzecznictwa, możliwych rozbieżnych interpretacji i racji jurydycznych stojących za każdą z nich. Uzasadnienie skargi w tym zakresie ogranicza się do powtórzenia trzech sformułowanych zagadnień prawnych, dwóch akapitów arbitralnych tez i przywołania kilku orzeczeń, bez ich omówienia (k. 8-10 skargi kasacyjnej).

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zgodnie z § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 6 i § 14 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 18), a także § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 i § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.) – mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19 – przyznał adwokat A. S. kwotę 4590 zł, powiększoną o podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

[as]